

ΜονΠλημΝεάπολης (Πρωτοδικείο Λασηθίου) 1268/1996

Παράνομη είσοδος Ιρακινών προσφύγων – Αρχή της μη Επαναπροώθησης – Διαδικασία εξέτασης του αιτήματος ασύλου στην ποινική διαδικασία – Βάρος απόδειξης – Αρχή ηθικής απόδειξης – Ευεργέτημα της αμφιβολίας – Αρχή της Οικογενειακής Ενότητας – Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης – Μαζική άφιξη προσφύγων στην Ελλάδα – Μετεγκατάσταση προσφύγων – Αρχή της ισότιμης κατανομής των βαρών – Πορίσματα της Εκτελεστικής Επιτροπής της Υπατης Αρμοστείας Η.Ε. για τους Πρόσφυγες – Εγχειρίδιο της Υπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες για τις Διαδικασίες και τα Κριτήρια Καθορισμού του Καθεστώτος του Πρόσφυγα.

Εφαρμοστέο δίκαιο :

Άρθρα 1, 31 παρ.1, 32 παρ. 1, 33 παρ. 1 της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 «περί του Καθεστώτος των Προσφύγων»

Ν.Δ. 3989/1959 (ΦΕΚ 291, τ Α΄)

Άρθρο 1 παρ. 1 εδ. β΄2 της Καταστατικής Πράξης του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης

Ν. 1784/1988 (ΦΕΚ 113, τ. Α΄)

Άρθρα 4 παρ. 1 και 3, 25 παρ. 1 εδ. β΄ του Ν. 1975/1991 «Είσοδος-έξοδος, παραμονή, εργασία, απέλαση αλλοδαπών, διαδικασία αναγνώρισης αλλοδαπών προσφύγων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 184, τ. Α΄)

Άρθρο 25 ΠΚ

Άρθρα 177 και 233 ΚΠΔ

Πραγματικά Περιστατικά : Τον Οκτώβριο του 1996 εβδομήντα τέσσερις ιρακινοί πολίτες κουρδικής καταγωγής, μεταξύ των οποίων και οικογένειες με τρία και τέσσερα παιδιά εισήλθαν στην Ελληνική Επικράτεια χωρίς τις νόμιμες διατυπώσεις. Ειδικότερα αποβιβάστηκαν στην θαλάσσια περιοχή της Σητείας και συνελήφθησαν από αστυνομικά όργανα, από καράβι αγνώστων στοιχείων, στο οποίο είχαν επιβιβαστεί από τις Ιρακινές ακτές δέκα ημέρες πριν την αποβίβασή τους στην ελληνική ακτή, καταβάλλοντας μάλιστα και 4000 δολάρια ΗΠΑ περίπου κατ΄ άτομο, με προορισμό κάποια χώρα της Ευρώπης, όπως τους είπε το πρόσωπο του μεσολάβησε για την μεταφορά τους. Παραπέμφθηκαν σε δίκη κατηγορούμενοι για το αδίκημα παράνομης εισόδου στην Ελλάδα. Στην απολογία τους, με τη συνδρομή διερμηνέα, ισχυρίστηκαν ότι εγκατέλειψαν την πατρίδα τους, το Ιράκ, από δικαιολογημένο φόβο δίωξης εξαιτίας της φυλής και της εθνικότητας στην οποία ανήκουν, ζήτησαν δε πολιτικό άσυλο στην Ελλάδα, ως πολιτικοί πρόσφυγες. Μετά το πέρας της αποδεικτικής διαδικασίας ο Εισαγγελέας πρότεινε την αθώωση των ενηλίκων κατηγορουμένων και να δεχθεί το Δικαστήριο ότι δεν τέλεσαν την πράξη οι ανήλικοι λόγω της ιδιότητάς τους ως πολιτικών προσφύγων, κατ΄ άρθρο 1Α παρ. 2 της σύμβασης της Γενεύης του 1951 για το Καθεστώς των Προσφύγων, όπως ισχύει μετά το σχετικό Πρωτόκολλο της Νέας Υόρκης του 1967, καλυπτομένων εξ απόψεως ποινικής ευθύνης : α) σύμφωνα με το άρθρο 31 παρ. 1 της παραπάνω Σύμβασης της Γενεύης η οποία κατά το άρθρο 28 παρ. 1 του ισχύοντος Συντάγματος έχει αυξημένη τυπική ισχύ ως κυρωθείσα από την Ελλάδα, και β) σύμφωνα με το άρθρου 4 παρ. 3 του Ν. 1975 που εναρμονίζεται με τη Σύμβαση αυτή.

Σκεπτικό : Στη μείζονα πρότασή του το Δικαστήριο αναφέρθηκε στο άρθρο 31 παρ. 1 της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 για το Καθεστώς των προσφύγων, σύμφωνα με το οποίο αίρεται υπό προϋποθέσεις ο άδικος χαρακτήρας της παράνομης εισόδου των προσφύγων στις χώρες εισδοχής. Υπογράμμισε την αρχή της μη επαναπροώθησης όπως αποτυπώνεται στο άρθρο 33 παρ. 1 της Σύμβασης σε συνδυασμό με το δικαίωμα των αιτούντων άσυλο σε προσωρινή προστασία έως ότου επιτύχουν τη μετεγκατάστασή τους σε τρίτη χώρα, κατ΄ εφαρμογή της αρχής της ισότιμης κατανομής των βαρών στη διεθνή κοινότητα, με τη συνδρομή του Διεθνούς Οργανισμού Μετανάστευσης, του οποίου έργο είναι η οργανωμένη μεταφορά των προσφύγων σε στενή συνεργασία με διεθνείς και κυβερνητικούς οργανισμούς. Σημείωσε, αναφερόμενο σε προηγούμενη νομο-

λογία, τις βασικές αρχές της απόδειξης της ιδιότητας του πρόσφυγα ενώπιον των ποινικών δικαστηρίων. Κατά τη διαμόρφωση της τελικής του κρίσης εξετάζοντας τα περιστατικά της συγκεκριμένης υπόθεσης αποφάνθηκε ότι ο ισχυρισμός των κατηγορουμένων περί πολιτικού ασύλου στοιχειοθετεί προσωπικό λόγο απαλλαγής από την ποινή, δηλ. στην περίπτωση αυτή υπάρχει αξιόποινη πράξη, όχι όμως και αξιόποινος δράστης. Κρίνοντας ότι η εξέταση των αιτημάτων ασύλου που υπέβαλαν οι κατηγορούμενοι κατά την ακροαματική διαδικασία δεν συνδέεται με την αυθεντική κρίση των αιτημάτων τους από την αρμόδια αστυνομική αρχή έλαβε υπόψη μεταξύ άλλων τα γνωστά σε όλους από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για την πολιτική κατάσταση του Ιράκ, και συμπέρανε ότι υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι οι κατηγορούμενοι, πολίτες του Ιράκ, κουρδικής καταγωγής, υφίστανται στη χώρα τους διώξεις εξαιτίας της εθνικότητας και των πολιτικών τους πεποιθήσεων. Έκρινε ότι ο φόβος δίωξης που εξέφρασαν οι κατηγορούμενοι είναι δικαιολογημένος, συνεκτιμώντας τις σχετικές πληροφορίες, γνωστές σε όλους από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης για τις διώξεις κατά των Κούρδων του Ιράκ. Συμπερασματικά διατύπωσε το δίδαγμα κοινής πείρας ότι κανείς δεν εγκαταλείπει την πατρίδα του και την περιουσία του χωρίς σοβαρό λόγο, προκειμένου να βρεθεί σε άγνωστες γι' αυτόν περιοχές χωρίς κανένα εφόδιο γλώσσας, επαγγέλματος, μόρφωσης.

Δικαιώματα υπεράσπισης των κατηγορουμένων : Οι κατηγορούμενοι δήλωσαν ότι αγνοούν την Ελληνική γλώσσα και το δικαστήριο διόρισε διερμηνείς από την Αραβική στην Κουρδική και από την Αραβική στην Ελληνική. Ο πρόεδρος του Δικαστηρίου ενημέρωσε στην συνέχεια μέσω των διερμηνέων τους κατηγορούμενους για τα δικαιώματά τους.

Το Δικαστήριο κήρυξε αθώους τους ενήλικες κατηγορούμενους και έκρινε ότι οι ανήλικοι δεν τέλεσαν την πράξη της παράνομης εισόδου στη χώρα.

Σημείωση : Όμοιου περιεχομένου είναι και η **1269/1996** απόφαση του Μον. Πλημμελειοδικείου Νεάπολης (Πρωτοδικείο Λασιθίου) με την οποία αθώνεται ο 75^{ος} της ομάδας της προηγούμενης απόφασης, που παραπέμφθηκε σε δίκη για το αδίκημα της παράνομης εισόδου στην Ελλάδα.